

Súd: Okresný súd Humenné  
Spisová značka: 11C/241/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314210942  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová  
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2016:8314210942.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci navrhovateľa SVEA Ekonomi Cyprus Limited, Asch. Makariou III, 195, NEOCLEOUS, 3030, Limasol, Cyprus, IČO: HE 272182, právne zast. Drappanová&Partners s.r.o., Moravská 7, 831 03 Bratislava, proti odporcovi P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX M., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou M. X.A., F. E. M., o zaplatenie 262,30 eur s príslušenstvom, takto

### rozhodol:

Súd návrh zamietla.

Odporcovi náhradu trov konania súd nepriznáva.

### odôvodnenie:

Navrhovateľ podal dňa na tunajší súd návrh, ktorým žiadal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 262,30 eur s príslušenstvom, titulom pohľadávky vzniknutej z poskytnutej pôžičky, ktorú odporca nesplácal riadne a včas.

Návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX, poskytol odporcovi finančné prostriedky vo výške 399 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru - televízor Panasonic 32C10ES u predajcu uvedeného na zmluve o pôžičke. Odporca sa zaviazal navrhovateľovi nahradiť celkové náklady spojené s pôžičkou, a to formou pravidelných 24 mesačných splátok vo výške 26,89 eur (s poistením), teda celková suma pôžičky bez poistenia činila 603,60 eur, s poistením 645,35 eur. Tento svoj záväzok splácať úver riadne a včas nesplnil ani na základe predžalobných výziev, preto navrhovateľ listom zo dňa 29.01.2011 vyzval odporcu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo, čím došlo k spoplatneniu dlhu. Vzhľadom k tomu, že odporca bol v omeškaní s úhradou splátok, navrhovateľ si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Keďže je odporca v omeškaní s plnením peňažného dlhu uplatňuje si aj úroky z omeškania.

Dňa 25.06.2015 bolo súdu doručené oznámenie navrhovateľa o zmene veriteľa a dňa 06.07.2015 bol súdu doručený návrh právneho zástupcu spoločnosti SVEA Ekonomi Cyprus Limited, Asch. Makariou III, 195, NEOCLEOUS, 3030, Limasol, Cyprus, IČO: HE 272182, ktorým požiadal o zmenu účastníka na strane navrhovateľa tak, že z konania vystúpi spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie č. 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 a na jej miesto vstúpi spoločnosť SVEA Ekonomi Cyprus Limited, Asch. Makariou III, 195, NEOCLEOUS, 3030, Limasol, Cyprus, IČO: HE 272182. Súčasne za spoločnosť SVEA Ekonomi Cyprus Limited, Asch. Makariou III, 195, NEOCLEOUS, 3030, Limasol, Cyprus, IČO: HE 272182 803 súhlasil so vstupom do konania na strane navrhovateľa. Ako dôvod uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 08.12.2014 došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania, na uvedenú spoločnosť. Zároveň súdu predložil uvedenú zmluvu o postúpení pohľadávok a prílohu k tejto zmluve, preukazujúcu postúpenie pohľadávky.

Súd uznesením zo dňa 11.08.2015, č.k. 11C/241/2015-40 pripustil zmenu účastníkov na strane navrhovateľa v súlade s ust. § 92 ods. 2, 3 O.s.p.

Šetrením bolo zistené, že odporca na adrese trvalého pobytu nezdržiava a jeho súčasný pobyt sa súdu nepodarilo zistiť, preto mu súd pre toto konanie ustanovil opatrovníčku, ktorá vec ponechala na rozhodnutie súdu.

Na nariadené pojednávanie sa nedostavil právny zástupca navrhovateľa, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 03.05.2016 (prostredníctvom elektronických prostriedkov o 11.45 hod ), t.j. v deň pojednávania, a to z dôvodu zahraničnej pracovnej cesty. Týmto podaním zároveň ospravedlnil i neúčast' navrhovateľa na pojednávaní, a to z dôvodu pracovných povinností.

Podľa § 119 ods. 2 O.s.p.; účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

- a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,
- b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,
- c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Podľa § 119 ods. 3 Os.p.; ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrujúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrujúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

V danom prípade súd na ospravedlnenie právneho zástupcu neprihliadal, nakoľko neboli zákonom stanovené podmienky o odročenie pojednávania, súd konal a rozhodol neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu. Zároveň žiadosť o odročenie pojednávania bola súdu doručená až po skončení pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o pôžičke - internetová, všeobecnými obchodnými podmienkami, splátkovým kalendárom, predžalobnou upomienkou + poštovou doručenkou a zistil tento skutkový stav.

Zo zmluvy o pôžičke - internetovej č. XXXXXXXX zo dňa 21.01.2010 navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 399 eur, ktorý sa odporca zaviazal uhradiť pravidelnými 24 mesačnými splátkami po 26,89 eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 53,15 % a RPMN 53,15 % ročne. Odporca sa teda zaviazal vrátiť navrhovateľovi spolu 645,36 eur. Dátum prvej splátky ani poslednej splátky v zmluve uvedený nebol.

Podľa 6.1 VOP, Klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, inak v sume a termínoch uvedených v zmluve a/ alebo podmienkach a/alebo VOP:

Podľa 6.4 VOP, prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy a/alebo doručení Služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Podľa splátkového kalendára, odporca uhradil splátky vo výške 403,35 eur.

Listom zo dňa 28.09.2011 navrhovateľ oznámil odporcovi, že vzhľadom k tomu, že odporca nesplácal úver riadne a včas, preto si uplatňuje svoje právo na splatenie celého zostatku úveru a súčasne na zaplatenie zmluvnej pokuty a upomienky. Spolu táto suma predstavovala sumu 252,77 eur.

Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce

sa ochrany spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnou právnou úpravou.

Treba pritom podotknúť, že v tomto prípade sa jedná o spotrebiteľský vzťah, a teda podľa § 54 ods. 2 OZ sa na takýto vzťah použije ustanovenie zákona, ktoré je pre spotrebiteľa výhodnejšie, čo sa použije aj na posudzovanie platnosti právnych úkonov, a to z dôvodu, že na strane žalovaného je spotrebiteľ, ktorý má stále slabšie postavenie oproti druhej strane, na ktorej vystupuje dodávateľ, ktorý koná svoju činnosť v rámci svojho podnikania a má k dispozícii, okrem financií aj ľudí s právnickým a ekonomickým vzdelaním.

Podľa § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov - účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere - spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

V súlade s § 2 písm. c) cit. zák. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 285/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 285/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ustanovenia §4 ods. 1 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ustanovenia §4 ods. 2 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1

Podľa ustanovenia §4 ods. 3 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch; ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ustanovenia §4 ods. 4 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia §52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 8 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa §565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa ustanovenia §53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ustanovenia §451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ustanovenia §451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ustanovenia § 456 Občianskeho zákonníka; Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa ustanovenia §458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

V tomto prípade je zrejmé, že predmetom konania je zaplatenie pohľadávky z poskytnutého úveru a jedná sa o spotrebiteľský právny vzťah. Pri spotrebiteľských právnych vzťahoch sa použije právna úprava, ktorá je výhodnejšia pre spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, či sa jedná o právny vzťah z Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka alebo iného zákona. Použitie práva výhodnejšieho pre spotrebiteľa vyplýva aj z nálezov, resp. z uznesenia Ústavného súdu SR z 19.06.2013, sp.zn. ÚS 402/2013-10.

Úmyslom zákonodarcu pri tzv. spotrebiteľských úveroch, teda pri právnych vzťahoch, keď na jednej strane vystupuje veriteľ (zväčša podnikateľ, finančná inštitúcia) a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol a nemôže individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, je chrániť postavenie slabšieho spotrebiteľa pred nekalými zmluvnými dojednaniami. Preto zákonodarca pre tento zmluvný typ stanovil osobitné podstatné náležitosti pre ktoré je potrebné aplikovať aj niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj je potrebné prihliadať aj na smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú.v. ES L 42, 12.2.1987) v znení smernice Rady 90/88/EHS z 22. februára 1990 (Ú.v. ES L 61, 10.3.1990) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/7/ES zo 16. februára 1998 (Ú.v. ES L 101, 1.4.1998) ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku. Hoci smernica nemá priamy účinok, je potrebné zákonné ustanovenia, ktoré boli prijaté na jej implementáciu resp. transponovanie, vykladať v zmysle dosiahnutia cieľov smernice, teda tzv. euro konformným výkladom.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom bola uzavretá úverová zmluva, ktorou navrhovateľ ako veriteľ poskytol odporcovi ako dlžníkovi úver. Právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ a zákona č. 258/2001 Z.z. účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), keďže navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ. V zmysle zásady lex specialis derogat legi generali má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, všeobecnou právnou úpravou, ktorou

je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Účastníci konania uzavreli zmluvu o pôžičke, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 Z.z., na základe uzatvorenej úverovej zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 399 eur s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 53,15 % ročne a odporca sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené s poskytnutou pôžičkou. Nakoľko zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 258/2001 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. Prístupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky 26,89 eur s poistením bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo.

Ďalej súd mal za preukázané, že uvedený úver bol žalovanému poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 53,15 % a priemernej RPMN 53,15%.

Súd má za to, že takto dojednaná výška úrokov ako odmena za poskytnutý úver vo výške 53,15% ročne je v nepomere v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných v obchodných bankách. Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk v percentách vypočítaných podľa Nariadenia (EC) No63/2002 ECD, bola priemerná úroková miera z úverov do 1 roka v čase uzatvorenia zmluvy o úvere v hodnote 11,16 % ročne (viď príloha súdneho spisu).

Pri peňažných úveroch, resp. pôžičkách je samozrejmé, že sa poskytujú za odmenu, pričom touto odmenou je spravidla zmluvný, resp. dohodnutý úrok, ktorý vyjadruje odmenu za poskytnutý úver.

V tomto prípade predstavuje táto dohodnutá zmluvná odmena odplatu, ktorá v percentuálnom vyjadrení predstavuje celkovo výšku 53,15 % ročne a táto je niekoľkonásobne vyššia, ako obvyklá priemerná výška úrokov poskytovaných v obchodných bankách pri obdobných úveroch v danom období.

Z tohto dôvodu takéto dojednania v zmluve o úvere a o zmluvných dojednaniach o takejto vysokej zmluvnej odmene považuje súd pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné, pretože odmena je zjavne vyššia ako bola priemerná úroková sadzba poskytovaná obchodnými bankami v uvedenom období. Podľa ustanovenia §3 ods. 1 a ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka sa jedná v tejto časti o neplatný právny úkon a ide o absolútne neplatnosť na ktorú súd prihliada ex offa.

Takáto výška ročnej úrokovej sadzby skoro 5-násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu za spotrebné úvery poskytované bankami v čase uzatvorenia zmluvy (čl.30), a preto je neplatná podľa § 53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Z.z. Občianskeho zákonníka. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Z tohto dôvodu je takéto dohoda o odplate za úver neplatná aj podľa § 39 O.z., neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Vzhľadom na judikát Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/26/2011, ide o absolútnu neplatnosť dohody o úrokoch, tieto sú neplatné v celom rozsahu a nie je možné ich teda modifikovať.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúci z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi sa v súdnej praxi považuje súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktoré sú v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia, ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť a vystihujúcu podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. Neprimerane dohodnuté úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, a teda aj s dobrými mravmi. Obdobne právne už súdy rozhodovali, a to napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6C/126/2012 zo 7.5.2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009, rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/04 z 15.12.2004, rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 z 12.10.2011, 3Co/67/2012 z 24.10.2012.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (OZ), kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Vo vyššie uvedenom prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý navrhovateľom odporcovi považuje v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ nemá nárok na zaplatenie ušlého úroku, úroku sankčného z omeškania, ale len na vrátenie poskytnutého úveru po odrátaní plnenia zo strany odporcu. Taktiež zmluva je v časti dojednaní o ročnej úrokovej sadzbe absolútne neplatná.

Keďže odporca vrátil doteraz navrhovateľovi už sumu 403,35 eur, a reálne mu poskytol navrhovateľ sumu 399 eur, rozdiel 4,35 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane navrhovateľa, teda odporca plnil navrhovateľovi viac ako mu bolo poskytnuté.

O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi ako v konaní úspešnej strane náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil a žiadne mu nevznikli.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 3 mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach ( § 42 ods. 3 OSP ) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha ( § 205 ods. 1 OSP ).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal nevyhnutné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené ( § 205a O.s.p. )
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie ( § 205 ods. 3 O.s.p ).

Podľa § 251 ods.1 O.s.p.; Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona;31) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.